

Jesaja ben Aharons

Lekcijas Zviedrijas Antroposofiskajā biedrībā
Jernā, 2004. gada 20. un 21. februārī

Atstāsts

Šodienas situācija pasaulē

Jesaja iesāka ar metodes aprakstu, ar kuru mums, antroposofi, būtu jāstrādā. Uzdevumi pie mums nonāk kā aktuālā pasaules situācija, no ār pasaules. Mēs iekšēji apceram situāciju pasaulē un formulējam radušos jautājumus. Notikumi un situācijas noris ār pasaulē. Iekšēji mēs tos pārvēršam jautājumos. Taču atbildes nenāk no mūsu iekšienes. Dialogs starp ārējiem notikumiem un iekšēju izvaicāšanu ļauj runāt garīgajai pasaulei. Mums jāveicina aktīva klausīšanās un jautāšana, kas ļauj izveidoties dialogam starp mums un pasauli, iekšējo un ārējo dzīvi. Tas ved pie inspirācijas un objektīva pārjutekliska sprieduma, pie jautājuma patiesās būtības, pie nepieciešamības. Šodienas pasaules situāciju veido civilizāciju sadursme, kurā no savas puses pret cilvēci darbojas Amerikas impērija, Antikrista spēki. To pamatnostāju ir aprakstījis Hantingtons, sakot: "Sevi mīlēt es varu, ja zinu, ko ienīst, un sevi iepazīt es varu, zinot, kas es neesmu." Jesaja to uzskatāmi parādīja savā publiskajā lekcijā "Izraēla civilizāciju sadursmes centrā". Kā piemēru atdzimšanas spēkiem viņš minēja tos Izraēlas kristiešus, arābu musulmaņus un ebrejus, kuri devās uz Aušvici. Cilvēks, nesot upuri, pievienojas Laika garam. [Ar upuri te domāta atteikšanās no sava reliģiozā egoisma kopīga mērķa sasniegšanas vārdā.]

Tas ir piemērs, kā ziedoties gatava Izraēlas cilvēku grupa, pateicoties ar pasauli izveidotajam dialogam, saņēma inspirāciju un izrādīja iniciatīvu. To antroposofi būtu jāņem par paraugu. Ja Antroposofiskā biedrība pārņemtu šo ezotērisko pieeju, tā atkal kļūtu par Laika gara paudēju. Visa Antroposofiskā biedrība var tikt pārveidota, ja tā kopj reālā dialoga kultūru. Atskaites punktam jābūt ārējiem notikumiem, kas atnāk līdz mums, nevis Rūdolfa Šteinera grāmatu tekstiem. Ezotēriķa nozīmē patstāvīgu darbu ar sava "Es" spēkiem attiecīgajā situācijā. Teksti ir studiju materiāls, kas sagatavo mūs tikt ar realitāti, tie nedrīkst aizvietot tikšanos ar realitāti. Mēs noniecinām Šteinera darbu ikreiz, kad neejam šo ceļu. Mums jāuzņem antroposofijas saturs sevī tik pamatīgi, lai varētu to pilnīgi aizmirst, kad stājamies pretī realitātei un sākam īstu dialogu.

Visos 20. gadsimta trīs karos (Pirmajā, Otrajā un Aukstajā karā) mēs dzīvojām uz Eiropu centrētā periodā. Bet ASV soli pa solim ņēma pārsvaru. Šī "darba procesā" ASV pārņēma Eiropu un Āziju trīs etapos, trīs pasaules karu rezultātā. Eiropa to pieļāva, nespējama atpazīt savu patieso misiju un mērķus. 19. gs. beigās Eiropas proletariāta vidū pacēlās sociālais jautājums, bet vadošā elite ignorēja šo kliegzienu. Tā sēdēja uz sociālā vulkāna, bet ignorance un sirds spēku trūkums bija pārāk liels. Tas noveda pie boļševisma Krievijā, pie fašisma un, visbeidzot, nacionālā sociālisma Centrāleiropā.

Šodien situācija ir tāda pati. Pastāv milzīgs sociālais jautājums, pret kuru vadošā elite attiecas absolūti bezatbildīgi. Tikai šodienas jautājums ir globāls, arī vulkāns ir globāls. Savā bezatbildībā elite mēģina noticēt, ka tā spēj kontrolēt izbadējušos, nabadzīgos, ekonomikā, kultūrā un militārajos spēkos vīlušos.

Šodien pieredzētais islāmistu un cita veida terorisms ir tikai sākums tam, kas varētu izlauzties dzīves virspusē. Ziemeļrietumu un Dienvidaustrumu polarizāciju var ilustrēt sekojoši:

- 1/6 līdz 1/5 no pasaules ir “zelta miljards”, kurš patērē 80% pasaules resursu;
- 1/6 pasaules iedzīvotāju badojas – apmēram 1 miljards;
- 2/6 pasaules iedzīvotāju atrodas starp bagātību un nabadzību, cīnoties par pārtību;
- 2/6 pasaules iedzīvotāju dzīvo par aptuveni 3 dolāriem dienā.

Tātad, 20% iedzīvotāju patērē 80% resursu, bet 80% iedzīvotāju patērē 20% resursu.

400 bagātākajiem pieder tik daudz bagātību, cik divarpus miljardiem cilvēku, kas ir gandrīz puse pasaules iedzīvotāju. Ir svarīgi ne tikai saprast, bet arī sajūst, ko tas nozīmē.

Šī pretruna starp bagātajiem un nabagajiem ir pat lielāka nekā Senās Ēģiptes laikos. Šodien tā ir globāla pretruna, ne vairs lokāla, kā seno laiku Ēģiptē. Vēl vairāk – tolaik nabagie un vienkāršie cilvēki dzīvoja no mūsdienām pavisam atšķirīgā sabiedrībā. Vadošā elite tika uzskatīta par dievišķu, vairāk līdzīgu dieviem, ne cilvēkiem, un tauta vēl instinktīvi uztvēra to teiksmainās bagātības kā daļu no dievišķā mantojuma un saistībām, kas tiem bija jāpilda visu labuma vārdā.

Līdz ar apziņas dvēseles piedzimšanu, 15. – 17. gadsimtā, šī situācija mainījās. Tikai tad parādījās sociālais jautājums kā moderna problēma. Šodien mēs instinktīvi turpinām attīstīt vienlīdzības un individuālās brīvības izjūtu, un mēs gribētu veidot brālīgas attiecības ar visiem līdzcivīkiem, lai varētu sakārtot sociālo dzīvi. Mēs vēlētos dalīt savas veiksmes un neveiksmes ar citiem. Tāpēc masas turpinās sacelties pret eliti, bet elites ierobežojošie pasākumi tikai palielināsies.

Anglo-amerikāņu dominēšana pasaulē – uz tīras varas pamatiem – aizsākās 19. gs. beigās. Tad parādās pirmie uzmetumi pasaules kartē, parādot, kā 20. gadsimtā tiks sasniegta pasaules hegemonija. Pirmais pasaules karš bija daļa no šī plāna īstenošanas. Ārējo sakaru padomes dibināšana ASV šī kara laikā un uzreiz pēc tā bija nākamais solis, kā tas aprakstīts Jesajas grāmatā “Amerikas globālā atbildība”.

Otrais pasaules karš bija otrs solis Eiropas un pasaules jaunās kartes veidošanā, līdz ar to nododot ārējo pasaules kundzību no Britu impērijas topošajai ASV impērijai. Tāpat kā Pirmā pasaules kara laikā tika izveidota Ārējo sakaru padome, lai ar tās garo roku vadītu pašmāju un pasaules attiecības atbilstoši elites vajadzībām, arī Otrā pasaules kara laikā, 1944. gadā, notika bēdīgi slavenās Bretonvudsas konsultācijas, kuru laikā tika izveidots Starptautiskais Valūtas fonds, Pasaules banka un pirmie Pasaules Tirdzniecības organizācijas elementi, nosakot komercijas, aizdevumu un attīstības termiņus (līdzīgi kā “Vašingtonas vienošanās”) nākamajai 20. gadsimta pusei. Šodien mēs redzam, kā trīs “ļaurie brāļi” sadarbojas, lai kontrolētu pasaules dzīvības spēkus un parazitētu uz to rēķina. Piemēram, Ziemeļrietumus pārvaldošā Pasaules Tirdzniecības organizācija pieprasa atvērt robežas un “brīvo tirgu”, atcelt tarifus un nodokļus, lai nostiprinātu savu globālās ekonomikas hegemoniju. Tiek runāts par “brīvu” tirgu, “brīvu” preču, pakalpojumu un kapitāla plūsmu, bet tikmēr tiek subsidēta pašmāju zemkopība ar fantastisku ikgadējo summu – 600 miljardiem dolāru, kuru pārspēj vienīgi militārās gada izmaksas, kas sasniedz 900 miljardus dolāru. Tā “bagātās” valsts zemnieki slāpē nabadzīgās

valstis ar savu produktu nereāli zemajām cenām, sagraujot to ekonomiku un sociālo dzīvi. Nabadzīgo valstu zemnieki, nonākot izmisumā, veic pašnāvības. Piemēram, 2003. gadā Indijā vien tādu bija 20 000. (Kankūnā viens no vadošajiem Korejas zemniekiem veica "goda pašnāvību", solidarizējoties ar pasaules izmisušajiem zemniekiem.)

Tā Pasaules Tirdzniecības organizācija grauj nabadzīgo valstu sociālās struktūras pamatus, un sākas apburtais loks. Zemnieki nespēj izdzīvot, viņi nonāk pilsētu graustu rajonos un kļūst par daļu no milzīgās pilsētvides problēmas. Nabadzīgo valstu valdības ir spiestas aizņemties naudu no Starptautiskā Valūtas fonda, lai atrisinātu kaut dažas no sociālajām problēmām. Tad šis fonds uztiēp savas sociāli postošās "strukturālās korekcijas", liekot apgriezt nacionālo budžetu, kas sagrauj valsts izglītību, veselības aprūpi, infrastruktūru utt., citiem vārdiem, sagrauj tieši to, kā attīstībai būs nepieciešami jauni aizdevumi. Protams, nabadzīgā valsts nespēj atmaksāt šos aizdevumus un uzņemas smagu parādu nastu. Tas pats attiecināms uz daudzajiem Pasaules bankas uzņēmumiem utt. Šis apburtais loks pieprasa visus valsts ienākumus, lai atmaksātu aizdevumu, un pat ar to vēl nav gana. Tikmēr nabadzīgās valstis ir jau atvērušas savu tirgu ārvalstu eksportam un investīcijām. Valsts infrastruktūra un ekonomiskie resursi tiek atdoti par grašiem. Nabadzīgās valstis nespēj sevi aizsargāt no šādiem darījumiem. (Jesajas ben Aharona grāmatā "Amerikas globālā atbildība" detalizēti parādīts apburtais loks, kas 1997. - 1998. gada ekonomiskās krīzes laikā sagrāva Āzijas ekonomiku.)

Šie "trīs ļaunie brāļi" ir darbojušies pēdējos 50 gadus. Pasaule kā sociāls un ekoloģisks organisms kļuvusi slima. "Valdošā sistēma" (Ziemeļrietumi, bagātās valstis) [ko varētu saukt par Zemes organisma nervu sistēmu] izsūc visu dzīvību "vielmaiņas sistēmai" (Dienvidiem, nabadzīgajām valstīm), tikmēr vidējā – sirds un elpošanas – sistēma piedzīvojusi "sirds transplantāciju" 20. gadsimtā. Galva nespēj skaidri spriest dēļ pārmērīga dzīvības spēku daudzuma. Tāpēc Ziemeļu valstu miegainā apziņa nespēj ar modru prātu sekot pasaulē notiekošajam.

Dienvidi, kam atņemti dzīvības spēki, spiesti atmosties caur sāpēm un vilšanos, kurām tie pakļauti. Sirds un elpošanas sistēmai vajadzētu būt Eiropai. Bet Eiropu pārņēmuši rietumu galvas spēki, tāpēc arī šeit austrumi no rietumiem, bagātie no nabagiem pastāv nošķirti, un nav globālas regulējošas, harmonizējošas elpošanas sistēmas.

Tāds ir iemesls planētas slimajam organismam 21. gadsimta sākumā. Nabagie ir pārāk nodarbināti ar savām sāpēm, noskatoties, kā bagātie peldas labklājībā. Bagātie, pārticības notrulināti, zaudē sirds spēkus un kļūst vārgi. Proletariāts vairs nav tikai Eiropas daļa, bet globāla realitāte, kas skar pusi cilvēces. Bagātie un varenie Ziemeļrietumos noguļ savu atbildību par cilvēci, atrodoties pārticības mākoņos tālu prom no nabago realitātes.

Mums jāizveido sirds un elpošanas sistēma visā pasaulē, lai dziedinātu pasaules slimību. Tas ir globālās garīgās kustības uzdevums 21. gadsimtā, jo pilsoniskā sabiedrība garazinātnes skatījumā ir viena no trijām šīs kustības daļām.

Atdzimšanas impulsi 20. gadsimta beigās

Kā mēs redzējam, šodienas situācija pasaulē nav nejaušība, bet rūpīgi plānotas stratēģijas rezultāts. Mediji to attēlo kā nejaušību un haosu, bet tā ir tikai maska, kura ļauj netraucēti attīstīt stratēģijas bez sabiedrības iejaukšanās. Tomēr tiek pietiekami daudz publicēts un atklāti diskutēts, lai varētu atsegt pašreizējās pasaules elites īstos plānus.

Protams, arī labajiem spēkiem ir savi dievišķie ilgtermiņa plāni. Rūdolf Šteiners apraksta šos spēkus un kā tos var izmantot visas cilvēces labā. Šīs pašas zināšanas pieder arī tiem, kas izmanto tās mazas cilvēku grupas interesēs, uz kopējā labuma rēķina. Visiem visa kā būtu gana, ja vien mēs strādātu sabalansēti. Šie labie spēki praktiski netika sadzirdēti, un to ieteikumi netika īstenoti visa 20. gadsimta gaitā, līdz pašām tā beigām. Jo vairāk mēs tuvojāmies gadsimta beigām, jo lielāku triumfu izjuta valdošā elite. Savu globālās kundzības mērķi viņi uzskatīja par teju sasniegtu un juta iespēju netraucēti turpināt tādā pašā garā. Pēc Eiropas garīgās sakāves pagājušā gadsimta pirmajā trešdaļā, Rietumiem tika dota iespēja 60. gados. Un, tiešām, sešdesmitajos gados sabiedrība piedzīvoja dažas jaunas parādības, piemēram, plašus protestus pret Vjetnamas karu, studentu sacelšanos utt. Taču elite 70. un 80. gados ātri atguvās no 60. gados pieļautajām “kļūdām”. Tā atbrīvojās no abiem Kenedijiem, kuri – vismaz to augstākajā patībā – loloja atšķirīgas idejas par Vjetnamas karu, attiecībām ar Krieviju un Austrumeiropu un dažiem sociāliem jautājumiem. “*Ich bin ein Berliner*” (“Es esmu berlīnietis”) paziņoja Džons Kenedijs savā slavenajā runā 1962. gadā Berlīnē, ļoti satraukdams elites aizbildņus ar izteikumiem, ka aukstais karš drīz varētu beigties – pilnīgi pretēji viņu plāniem turpināt to līdz gadsimta beigām. Tāpat viņi atbrīvojās arī no Martina Lutera Kinga, kurš varēja kļūt par ASV prezidenta kandidātu. Labie spēki tika brutāli apspiesti. Bet, protams, garīgais likums nosaka, ka augstāku garīgo un morālo spēku impulsi nevar tik apspiesti, tikai atlikti. Šie morālie spēki varēja mainīt visus tālākos 20. gadsimta plānus jau pašā tā sākumā, tad pēc katriem 30 gadiem, taču arvien tika apspiesti. Deviņdesmitajos gados – vienu Saturna ciklu vēlāk – šie spēki atgriezās vēl stiprāki un nobriedušāki. Arī šeit mēs varam atpazīt darbojamies nozīmīgu garīgi-vēsturisko likumu: kas ticis apspiests konkrētā punktā vai centrā, atkal uzrodas perifērijā vairākās vietās.

Rūdolf Šteintera priekšlaicīgajai nāvei sekoja Centrāleiropas sabrukums un Vācijas katastrofa. Taču reiz apspiestais centrs atgriežas un uzrodas perifērijā, proti, daudzās negaidītās (jo tas vienmēr tiek gaidīts no centra) vietās. Viens no šīs globālās atdzimšanas simptomiem ir mūsu Laika gara un vēsturiskās antroposofijas satikšanās pēc ilgas nošķirtības. Kas tāds nebija iespējams 30. un 60. gados. Šodien tas kļūst iespējams, un nākotnē tas kļūs iespējams arvien vairāk.

Pirmās sēklas, kas uzdīga pēc garās 20. gadu ziemas, nāca no perifērijas, nevis no antroposofiskās “dzimtenes”, kura sešdesmitajos gados joprojām gulēja. Tajā laikā šīs sēklas kā nebūt attīstījās, taču bez “dzimtenes” atbalsta tām bija grūti izdzīvot. Tās atkal parādījās 90. gados un pirmo reizi 20. gadsimtā sāka veidot saikni ar vēsturisko Antroposofiju. Saskaņā ar seno Mihaela plānu, kuru 1924. gadā aprakstīja Rūdolf Šteiners, 20. gadsimta beigās bija paredzēta grandioza antroposofijas un Laika gara saplūšana. Taču tā nenotika. Notika kas cits – sāka darboties šīs tik gaidītās varenās pārvērtības mazās, bet vitālās un rezonējošās perifērās sēklas. Tā, protams, nebija iepriekš plānotā globālā 20. gadsimta kulminācija, drīzāk tas ir otrā Mihaela plāna īstenošanas sākums 21. gadsimtam. Lai arī ļoti mazas, šīs sēklas ir neticami spēcīgas un jau pagriezušas cilvēces vēstures gaitu uz labo pusi. Tik varenas tāpēc, ka ir īstas mihaeliski antroposofiskas 21. gadsimta sēklas.

Pilsoniskā sabiedrība brieda vairāk kā 30 gadus un deviņdesmitajos gados sāka mainīt pasaules norises. Daudzi tās līderi nāca no sešdesmito gadu paaudzes, taču tie vairs nebija “puķu bērni”, bet nobriedusi un spēcīga cilvēces morālās apziņas balss.

1992. gada Pasaules samits Rio – Pilsoniskās sabiedrības pirmā redzamākā plaša mēroga ietekme – noveda pie pasaules lielvaru parakstītā Kioto protokola, kam sekoja Sietla 1999. gadā kā rūpīgas sagatavošanās un miljoniem pašaieliedzīgu pilsoniskajai sabiedrībai uzticīgu indivīdu un organizāciju darba rezultāts. Pasaules Tirdzniecības organizācijas (Ministru konferences) izgāšanās pagājušajā (2003.) gadā Kankūnā bija 90. gadu varenā impulsa galarezultāts. Nabadzīgajām valstīm bija apnikuši meli un tukšie solījumi. 22 valstu pārstāvji, nākot laukā no tikšanās, pateicās Pilsoniskajai sabiedrībai par tās atbalstu un palīdzību.

Kādu maz zināmu, bet ārkārtīgi svarīgu uzvaru globālā Pilsoniskā sabiedrība piedzīvoja pašās gadsimta beigās, neilgi pirms uzvaras Sietlā. Tā bija Daudzpusējā investīciju līguma (*Multilateral Agreement on Investment*) apstādīnāšana. Šis slepenais process, kuru režisēja ietekmīgāko ESAO (Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas) valstu loks, paredzēja ārvalstu investoru neierobežotu juridisku varu pār valstu suverenitāti un likumdošanu. Tas būtu uzlicis varas struktūru vāku pār pasaules ieguldījumiem un finansēm. Šī līguma gatavošana bija pilnīgi slepena. Visi iesaistītie, protams, zināja par to, tāpat arī tie, kas kontrolē tā saucamos “brīvos” medijus. Šī slepenība bija nepieciešama, jo elite zināja – līgumu noraidīs tie, kas spēj paredzēt tā sekas. 1941. gadā, kad tika plānotas PTO, SVF un PB, tāda slepenība nebija nepieciešama, jo visi bija aizņemti ar karu. Tagad situācija bija pilnīgi atšķirīga un šāda slepenība bija būtiska. Taču Dievs iejaucās caur sirdsapziņas balsi. Tikai pateicoties kādas augstas amatpersonas morāliem pašpārmetumiem par notiekošo, šī līguma plāns tika “noplūdināts” Pilsoniskās sabiedrības organizācijai un ieguva plašu rezonansi. Tas bija nāvējošs trieciens, jo brīvu informācijas apriti un zināšanas šī vara ienīst visvairāk. Tagad visnopietnākais šīs elites traucēklis ir Pilsoniskā sabiedrība, tās sirdsapziņa un morāle, kā arī dažu “savējo” kauns par globālo netaisnību un korupciju.

Periodā no 1995. līdz 1999. gadam, kad Daudzpusējam investīciju līgumam bija jātiek pieņemtam, Pilsoniskā sabiedrība to lika pārtraukt. Tieši šajā izšķirošajā laikā, 90. gadu vidū, notika cīņa pret PTO izveidošanu Filipīnās un Dienvidaustrumāzijā. Mūsu draugs un kolēģis, 2003. gada Alternatīvās Nobela prēmijas laureāts Nikanors Perless (*Nicanor Perlas*; Filipīņu antroposofiskās kustības aktīvis un sociālā trīsdaļīguma apoloģēts), šajā cīņā spēlēja galveno lomu. Tā bija pirmā apzinātā dzirkstele, kas izgaismoja antroposofiskās “dzimtenes” vēsturiskās izpausmes kaut relatīvu, taču jau diezgan spēcīgu integrēšanos Laika gara – Pilsoniskās sabiedrības – pārstāvja darbībā.

Jāpiemin vēl kāds šī laika perioda aspekts, kas attiecas uz jebkuru fenomenoloģiski vēsturisku pagājušā gadsimta beigu izpēti. 90. gadu sākumā Velsas prinča Ekonomiskajā forumā pasniegtais pētījums iepazīstināja klātesošos ar trīsdaļīgumu, izmantojot “trīs sektoru” konceptu – pirmo reizi šajā elites aprindu un organizāciju pasaulē. Šajā pētījumā pilsoniskā sabiedrība pārstāvēja trešo – kultūras jeb garīgo – sektoru. Drīz pēc tam ANO izmantoja šo pieeju, lai radītu plašu “trīs sektoru partnerības” tīklu. Pasaules banka sekoja tās pēdās, un tagad Džeims Volfensons (*James Wolfenson*) pirms katras publiskas runas sludina biznesa, valdības un pilsoniskās sabiedrības sadarbības evaņģēliju, un PB ir jau ieguldījusi lielas summas šādos plānos un projektos. Deviņdesmitajos gados labie spēki apturēja pilnīgu katastrofu. Pilsoniskā sabiedrība gan nogulēja Dienvidslāviju, bet pamodās ekonomikas sfērā. Elite gribēja noslēpt savus darbus svešām acīm – aprakt tos un uzlikt virsū akmeni, lai būtu droša, ka viss

notiek saskaņā ar tās vēlmēm. Nu kaps ir atvērts, akmens ir novelts, un pavērušās jaunas iespējas – augšāmcelšanās iespējas.

Personiska Jesajas piezīme. 1997. gada beigās un 1998. gada sākumu viņš pavadīja smagās pārdomās. Labi zinot, ka R. Šteinera cerības uz antroposofijas kulmināciju ir veltīgas, viņš joprojām saglabāja pārliecību, ka augšāmcelšanās fakts garīgajā pasaulē ir noticis jau 20. gs. vidū. Tāpat viņš zināja, ka pirmie augšāmcelšanās vēstneši parādīsies kā spēcīgi Mihaela impulsi. Kur tad ir šī Zemes notikuma pazīmes? Vai antroposofija ir kļuvusi ārēji tik ietekmīga, lai mainītu pasaules vēsturi? Tas bija urdošākais jautājums šajā laikā. Tad viņš saņēma e-pastu no Nikanora Perlesa ar ielūgumu piedalīties Manilas konferencē, kuras zīmīgais nosaukums bija: Globalizācija, Trīsdaļīgums un Antroposofija! Nikanors rakstīja, ka Jesajas grāmata “20. gs. garīgais notikums” ļāvusī saprast, ko viņš visu šo laiku mēģinājis darīt ar trīsdaļīgumu un pilsonisko sabiedrību. Jesaja beidzot redzēja īstas augšāmcelšanās spēku sēklas. 1998. gada oktobrī notika Manilas konference. Tieši tajā laikā izjuka Daudzpusējais investīciju līgums.

20. gadsimta nogalē pastāvēja cerība, ka antroposofiskā “dzimtene” savienosies ar savu atvasi, kas izpaustos arī Pilsoniskajā sabiedrībā. *Globe Net 3* tika dibināts nolūkā palīdzēt vēsturiskajai antroposofijai un mihaeliskajiem elementiem cieši sadarboties visas pasaules mērogā. Viens no otra tie mācītos nepieciešamību transformēties. Antroposofijai būs no jauna jārisina globālās problēmas, savukārt pilsoniskā sabiedrība mācīsies saprast mūsu laikam tik nepieciešamo garīgo valodu. Mums, antroposofiem, jāievēro mihaelītu darbību it visur, visās dzīves sfērās, tajā skaitā globālajā pilsoniskajā sabiedrībā. Mums jāapgūst viena valoda, lai varētu iestāties par trīsdaļīgumu, vadoties no reālajām pasaules vajadzībām. Kas 20. gadsimtā tika sadalīts divās plūsmās, atkal kļūs par vienu plūsmu, kad 21. gadsimtā tas darbosies perifērijā kā centra un perifērijas veselums.

Dažas atbildes uz jautājumiem, kas radās grupu darbā.

Pasaules Tirdzniecības organizācijas, Starptautiskā Valūtas fonda un Pasaules bankas transformācija.

PTO būtu jākļūst par globālu ekonomisku savienību, kurā patērētāji, tirgotāji un ražotāji regulētu ekonomisko dzīvi.

Gan SVF, gan PB pieder garīgajai un kultūras sfērai.

Bankas/kapitāla pārraudzība ir garīga, morāla lieta; tā jāuztic brīvam, trešajam, sabiedrības sektoram. Tā kā Eiropā un citviet trešais sektors kļuvis par pilnīgi valsts atbalstītu piedēkli un lielāko daļu antroposofisko institūtu līdzfinansē valsts, mums jāmeklē garā brīvus cilvēkus, kuri atkal varētu domāt un rīkoties trīsdaļīguma sākotnējā nozīmē. Ir nepieciešami jauni morāli spēki, kas lemtu cilvēces eksistences attīstību (*Lola* fonds kā SVF alternatīva nestrādās, kamēr tā būs politiska struktūra. Tam jātop brīvam, jātiek iekļautam kultūras sfērā). Pasaules sociālais forums parāda Pilsoniskās sabiedrības vājumu. Tā joprojām seko stingrai marksistiskās domāšanas līnijai, kura iespiesta starp politiku kā vadošo spēku un pilsonisko sabiedrību kā vienkārši sociālu “superstruktūru”.

Vēsture un 20. gadsimta Antroposofiskās kustības

hipotētiskā vēsture

Jesaja vēlreiz uzsvēra ezoterisko metodi, kas būtu jāiekļauj eksoteriskajā darbā. Jāļauj realitātei mūs uzrunāt, mēģinot iekšēji reflektēt un apcerēt to, lai transformētu realitāti jautājumos. Mūsu jautājošā aktivitāte kļūst par dialogu ar pasauli, sagatavojot pamatu objektīvai garīgai aktivitātei un spriedumiem, kas nāk nevis no “ārienes” vai “iekšienes”, bet no garīgās pasaules. Tikai mums jābūt informētiem par sagatavošanās darbu, izpēti un tiem vecajiem jēdzieniem, kas joprojām uznirst mūsos un runā caur mūsu galvām, nevis sirdīm. Mums jānoliek tos malā un jāļauj runāt pieredzei; dzīva domāšana un iedziļināšanās notiekošajā kļūst par “*Wahrnehmung*” (uztveri), nevis konceptuālu refleksiju par teorijā jau zināmo.

Antroposofija ir vēl jauna, un mēs pastāvīgi pieļaujam kļūdas. Tomēr katrā nākamajā Mihaela gadsimtā mēs varam iemācīties darīt savu darbu arvien labāk. Mums ir jauna iespēja iemācīties strādāt ar antroposofijas pamatspēkiem un dinamiku. Vēsturiski apziņas dvēsele vēl ir jauna, arī globālā situācija ir jauna, un antroposofija kā garīgais ceļš ir jauna. Mums priekšā ir garš mācīšanās ceļš, un nav nekāds brīnums, ka ir lietas, ko mēs darām nepareizi. Mēs esam kā mazi bērni, kas mācās staigāt. Vai mēs to apzināmies? Vai mēs nojaušam, ka esam bērni, kas izpēta jaunu teritoriju? Bērni mācās ļoti ātri, tie ir atvērti un tīri, jo vienmēr lūkojas pasaulē ar nevainīgām acīm un sirdīm...

Mēs varam pielīdzināt 300 Mihaela laikmeta gadus pirmajiem trīs gadiem bērna dzīvē: pirmie trīs zemes posmi apziņas dvēseles attīstībā. Visas nākotnes attīstības sēklas ir iesētas šeit, un šis laikmets beidzas ar pirmo garīgi brīvas individualitātes pieredzi. Mihaela laikmetam beidzoties, cilvēcei jābūt izveidojušai stipru gara piepildītu un iekšēji virzītu patību, kas apzināti saistīta ar garīgo pasauli. Tas būs nepieciešams nākamajā laikmetā, jo 23. – 26. gadsimtā Laikmeta gars būs Orifiels (*Oriphiel*), kurš ir tieši pretējs Mihaelam. Mihaels ir Kristus Saules spēks. Orifiels ir Saturna spēks, tas pilnīgi nošķir cilvēci no jebkuras ārējas garīgas vadības un atklāsmes. Tas ir tumsas gars, kurš aizēnoja Sauli Golgātas mistērijas brīdī, visaptverošas tumsas spēks. Vienīgais spēks, kas mums, cilvēkiem, piederēs viņa laikmetā, būs tas, ko mēs radām sevī. Tāpēc ir tik svarīgi, lai Mihaela laikmeta beigās būtu daži cilvēki, kuri spētu patstāvīgi īstenot vareno Garīgo Patību. Šobrīd ir pagājuši pirmie 100 Mihaela laikmeta gadi, un mums jāierauga pavisam skaidri, kas ir noticis un kam mums jāgatavojas otrajā (21.) un trešajā (22.) Mihaela gadsimtā.

20. gadsimta antroposofijas vēsture jau ir uzrakstīta – gan cilvēcē kopumā, gan pašā Antroposofiskajā kustībā un biedrībā.

Jāpastāsta par Mihaela plānu A, kuru antroposofijai bija jāizpilda 20. gs. jeb Mihaela pirmā gadsimta gaitā. Šajā plānā ietilpa pakāpeniska antroposofijas attīstība **no centra uz pasaules perifēriju**, pārdzīvojot metamorfozi – “*Umstülpung*” jeb izgriešanos uz āru – un kļūstot par globālu kustību. Tā kā šī plāna realizācija izgāzās un viss sastinga līdz ar R. Šteineru nāvi, mēs joprojām esam ieciklējušies uz atsevišķām plāna daļām. Kā, piemēram, nepiepildītā un netransformētā centralizācija. Antroposofiskās biedrības centralizētā forma bija piemērota un vajadzīga **pirmajā** 20. gs. trešdaļā, ar Rūdolfu Šteineru kā šī centra dibinātāju un vadītāju. Kā

jebkuru jaundibinājumu, viņš to iesāka kā **vienīgais** skolotājs, **konkrētā** ģeogrāfiskā vietā – Viduseiropā, **izredzētas** tautas lokā – Vācijā, izveidojot **centralizētu** sabiedrisko un garīgo struktūru – Gēteānumu. Ja plāns A tiktu realizēts, šī centralizācija pakāpeniski un organiski transformētos visa 20. gadsimta gaitā, un šodien tā būtu pilnīgi atšķirīga forma, lai neteiktu substance.

Antroposofija tika dota ar nolūku, ka tā augs, attīstīsies un palielinās savu sociālo un kultūras ietekmi pakāpeniski visa 20. gs. gaitā, tā beigās sasniedzot brieduma un transformācijas posmu, kuru R. Šteiners dēvēja par “kulmināciju”. Taču pasaules karma piedzīvoja sliktāko variantu. To izraisīja Rūdolfā Šteinera priekšlaicīgā nāve, pārtraucot iecerēto kustības un biedrības attīstību. Antroposofijai bija dziļi jāiesakņojas Viduseiropā, kļūstot par tās vadošo spēku ārējos, sociālos, politiskos un kultūras jautājumos. Kā Jesaja ir norādījis savā grāmatā “20. gadsimta garīgais notikums”, hipotētiska 20. gs. antroposofijas vēstures izpēte atklāj, ka R. Šteinera 72 gadu vecums tiktu sasniegts 20. gadsimta nozīmīgākajā – 1933. – gadā, ļaujot antroposofijai stāties pretī jaunai ļaunuma varai ar jauniem Kristus spēkiem, un vēlāk, viņam (R. Šteineram) aizejot paredzētajā laikā, tā turpinātu izvērsties un augt Eiropā un ārpus tās, sasniedzot kulmināciju 20. gs. beigās, kā to paredzēja Mihaela plāns A. Kulminācijas brīdī tiktu doti jauni impulsi 21. gadsimtam, kustība un biedrība tiktu apvērsta otrādi (no iekšpuses uz āru un otrādi), tā pievērstos pirmajam patiesi globālajam cilvēces gadsimtam.

Tas bija antroposofijas uzdevums – sagatavot Eiropu tam, kas tik vareni sevi pieteica 30. gados, atmodināt un palīdzēt saprast, kas īsti notiek. Nu jau cilvēce atradās tālu aiz sliekšņa, un vienīgais jautājums bija – vai mēs šo faktu apzināsimies. Mēs to neizdarījām.

Ja sliekšnis tiktu pārkāpts apzināti, caur Antroposofiju un Kristus spēkiem, cilvēks varētu stāties pretī ļaunumam sevī. Tāds bija Mihaela “labais” plāns, kuru R. Šteiners aprakstīja 1924. gadā. Bet mūsdienās cilvēkiem ir pilnīgi jaunas attiecības ar dievišķo plānu, jo mēs dzīvojam Mihaela brīvības laikmetā. Mēs esam brīvi saprast un apzināti sadarboties ar Dievu, vai arī noliegt visas Viņa idejas un rīkoties tieši pretēji Viņa ieteikumiem. 20. gadsimtā mēs izvēlējāmies aplamu ceļu. Cilvēce pievīla Mihaela plānu, tās neierobežotā atdeve ļaunumam izraisīja katastrofas, par kādām neviens agrāk nespētu iedomāties.

Antroposofiem to, protams, ir grūti atzīt, jo mūsu kustības un biedrības karma nekļuva par patiesu alternatīvu, bet tikai par daļu no cilvēces karmas. Palīdzēt šeit varētu objektīvs skatījums uz rezultātu kā nevis konkrētas personas kļūdu, bet cilvēces karmas daļu.

Tā notika, ka 1933. gadā cilvēce pavisam sapinās morālajos spriedumos par labo un ļauno. Ļaunais tika saukts par labo un labais par ļauno, un ne tikai Vācijā, bet visā pasaulē. Vācijā tas noritēja tik sāpīgi un traģiski, jo tās tautai bija jāveic īpaša misija jau 20. gadsimtā. Tomēr vācieši Šteinera vietā izvēlējās Hitleru – drastiski, bet precīzi.

Mēs zinām, ka antroposofijai bija jāizplatās lielā daļā Eiropas un jo īpaši Vācijā, lai dotu cilvēcei iespēju saprast, ka otrpus sliekšnim bez apzinātas garīgas izpratnes cilvēks piedzīvo fatālu apvērsumu – katra lieta kļūst par savu pretmetu. Kristus parādās kā ļaunums, un ļaunie spēki kā Kristus. Karmiskais Vācijas tautas uzdevums bija pieņemt Antroposofiju, tam bija visi nepieciešamie priekšnoteikumi. Tomēr 20. gs. Vācijas tauta gāja pretējā virzienā; tagad tai vispirms jānonāk pie īstās lietu izpratnes, lai pareizi tuvotos savai misijai šajā gadsimtā.

1933. gadā Kristus otrā atnākšana netika uztverta un saprasta, kas to transformēja pašas pretmetā. Tomēr uz Zemes nenotikušais īstenojās garīgajā pasaulē otrajā gadsimta trešdaļā, jo

īpaši 12 gadu posmā no 1933. – 1945. gadam. (Par to var izlasīt Jesajas grāmatā “20. gadsimta garīgais notikums”.)

Līdz pat šodienai šī Antroposofiskās kustības vēsture un antroposofijas vēsture, kā to izklāsta Jesaja, netiek ņemta vērā galvenajos antroposofiskajos darbos. Tas arī norāda, ka Mihaela plūsma kopš R. Šteinera nāves ir sadalījusies divās plūsmās. Viena no tām nodarbojas ar izdzīvošanu – R. Šteinera atstāto darbu saglabāšanu. Otra plūsma nodarbojas ar notikumiem garīgajā pasaulē pēc 1925. gada. Lielo pasaules katastrofu priekšā šāda cīņa par izdzīvošanu ir pamatota. Mums jāsaprot, ka šī izdzīvošana lielākoties balstījās uz ziedošanos un patiesi sirsnīgiem antroposofu centieniem. Bet mēs nedrīkstam maldināt sevi, ka šī izdzīvošana ir saistīta ar Mihaela galveno plānu. Izdzīvošana ir cilvēciska nepieciešamība, nevis garīgs impulss vai stratēģija. Pati izdzīvošana, cik nu tas nepieciešams, jānodala no garīgās Mihaela kustības toreiz un tagad.

Antroposofu uzdevums šodien ir, pirmkārt, atmosties no pagājušā gadsimta miega un aizmirstības, lai saprastu, kas noticis šī miega laikā, un, otrkārt, pamosties šodienas realitātei, lai noskaidrotu jaunā Mihaela plāna pamatkontūras Viņa otrajam gadsimtam.

Rezumēsim vēlreiz Nīla Fērgusona (*Neil Ferguson*) “hipotētiskās vēstures” nozīmē, kam vajadzēja un kas varēja notikt saskaņā ar Mihaela un R. Šteinera iecerēto plānu A: Antroposofija tika izveidota uz Zemes kā centralizēts impulss – viens dibinātājs, viena vieta (Viduseiropa), viens galvenais garīgi-sociālais orgāns. Visas iniciatīvas nāktu no tās centra, kuras vēlāk, ja izrādītos dzīvotspējīgas un augtu pareizi, piedzīvotu organisku metamorfozi. Antroposofija būtu plaukusi un paplašinājusi savas ietekmes sfēru, kā arī bagātinājusi savu garīgo substanci līdz pat kulminācijai un centra nomaiņai uz perifēriju 20. gs. beigās. R. Šteiners būtu strādājis līdz pat 1933. gadam, kad dzimtu jauns Kristus pārdzīvojums. Antroposofija izplatītos visā Eiropā, pateicoties labajiem spēkiem, kas balstītos laika prasību atpazīšanā un jaunuma pārveidošanā. 1933. gadā nepazīstams, nabadzīgs un plānprātīgs gleznotājs (Hitlers) Vīnē izdarītu pašnāvību. R. Šteiners, īstenojis plānus par jaunas biedrības un augstskolas izveidošanu, būtu sniedzis Antroposofiskajai biedrībai nākotnes impulsus un vēlāk varētu saglabāt pārjuteklisku kontaktu ar to arī pēc savas nāves. Otrās gadsimta trešdaļas laikā jau būtu attīstījusies apziņa par garīgajām pasaulēm, kas izaugtu no jaunām gaišredzīgām spējām dažādu cilvēku un arī antroposofu vidū. Pēc 1966. gada biedrība būtu jau tik tālu attīstījusies, lai kļūtu par pasaules kustību. Tas prasītu organiskas struktūras un substances pārmaiņas. Centralizēts organisms vairs nebūtu atbilstošs. Tas kļūtu decentralizēts un moderns, kā to prasītu garīgi un sociāli brīvā apvienība, kas sastāvētu no brīvas gribas cilvēkiem šajā brīvības laikmetā. Sākotnēji tas darītu iespējamā reālas tikšanās un savstarpēju integrāciju ar reāliem formējošiem pasaules perifērijas spēkiem jau 60. un 70. gados.

Taču R. Šteiners nomira 1925. gadā, un saglabāšanās-izdzīvošanas spēki kļuva noteicošie. Savukārt garīgā pasaule nedz apstājās, nedz noslēdzās. Laikmeta gars devās tālāk, pragmatiski pielāgojoties cilvēku neveiksmēm brīvības laikmetā, tas neapstājās 1925. gadā.

R. Šteiners 1924. gada Karmas lekcijās aprakstīja plānā A paredzēto: Antroposofijas arvien tālāku attīstību visa gadsimta gaitā. Viņam bija jāaiziet vien 30. gadu beigās, lai reinkarnētos pēc iespējas ātrāk un kopā ar pārējiem palīdzētu antroposofijai veicināt gaidīto kulmināciju 20. gs. beigās un 21. gs. sākumā. Šajā laika posmā inkarnēties bija paredzēts arī platoniku plūsmai, kuri 20. gs. vēl nebija inkarnējušies. Tā būtu milzīga metamorfoze – R. Šteiners, *Alanus ab Insulis* no Šartras un tūkstoši Mihaela cīnītāju, kas atnestu mums impulsu atbilstošas globālas sabiedrības veidošanai, lai risinātu pirmā cilvēces patiesi globālā gadsimta uzdevumus. Šajā 20.

gadsimta uzplaukuma posmā metamorfoze noritētu tikpat dabiski kā jebkura auga ziedēšana: garīgā nozīmē notiku varena garazinātnes atjaunošanās un apaugļošanās, pateicoties jaunai pārjutekliskai izziņai, savukārt sociālajā jomā perifērija un centrs organiski samainītos vietām. Daudzi 20. gadsimta augļi kļūtu pieejami cilvēcei, un daudz sēklu izdzītu jaunus asnus visapkārt Zemei. Biedrības centrs kļūtu perifērisks, tas ir – garīgi brīvs un aktīvi atvērts pasaulei, kam pateicoties raisītos sociālie, ekonomiskie un kultūras impulsi, tiešā ceļā mainot un ietekmējot pasaules ārējos notikumus, ikdienas vēsturi.

Bet nekas tam līdzīgs nenotika.

Mihaels bija spiests radīt jaunu plānu, lai dotu nākamo iespēju sava laikmeta otrajam gadsimtam, tā kā jau R. Šteinera nāves brīdī bija skaidrs, ka plāns A ir novecojis. 21. gadsimts ir pirmais globālais gadsimts, un antroposofijai jākļūst par globālu kustību, kas tiešā ceļā iesaistīta pasaules vēstures veidošanā. Tai jau sen bija jābūt transformētai no centralizētas Eiropas vidienes biedrības par pasaules biedrību, no izdzīvošanas režīma par jaunu Mihaela stratēģiju. Plāna A sabrukuma rezultātā 21. gadsimtā nav neviena atbilstoša dzīva centra, ir tikai perifērija, no kuras sākt. Tāpēc Mihaela plāns B ir sākt no perifērijas un bez centra, pilnīgi pretēji plānam A (savienot vitāli svarīgo centru ar pasaules perifēriju). Saskaņā ar plānu A 20. gs. beigās vajadzēja pastāvēt stipram, vitāli svarīgam pasaules centram, garīgi un sociāli aktīvam un radošam, kurš visos virzienos būtu savienots ar vareniem impulsiem no visas pasaules.

Jaunajai Mihaela kustībai nav centra, tikai perifērija – bet cik lieliski jaunie mihaeliskie spēki darbojas perifērijā, ja vien mēs atveram tiem savas sirdis! Šai kustībai jāzaug no perifērijas, un tad izveidosies daudz centru it visur. Vairs nav viena centra, to ir daudz, nav viena skolotāja, viņu ir daudz, un tas attiecas uz visām struktūrām. Tā ir radoša garīgās kustības bezpajumtniecība!

Aprakstot savu personisko pieredzi saistībā ar biedrības vēsturi pagājušā gadsimta beigās, Jesaja stāsta, kā Dornaha to aicinājusi dibināt un vadīt biedrību Izraēlā 80. gadu beigās. Jesaja aicinājumu noraidījis, sakot, ka tas būtu pretrunā ar patiesajām Laika gara prasībām, kuras iepriekš jau tika izklāstītas. Vadībai viņš pateica, ka R. Šteinera vieta līdz ar viņa nāvi pēc apaļā galda tradīcijām būtu jāuzskata par neaizvietojamu, ļaujot brīvā aplī, perifēriski, attīstīties brīvai garīgai kustībai.

Kaut arī Jesajas atteikuma rezultātā Izraēlā neizveidojās jaunas formas, tomēr tika iegūta brīvība no pastāvošā centralizācijas sloga. Beidzot, un tas nav maz, notiek atvērts un brīvs apvienības darbs, ļoti dzīvīgs, plaukstošs un daudzsološs, kas garīgā un cilvēka cienīgā brīvībā ļauj pašiem izlemt, ko mums kā antroposofiem būtu jādara. Patiesam talantam un izcilām spējām ir iespēja izpausties, atsevišķie unikālie ieguldījumi netiek nogrūsti malā un apspiesti, neviens citu vietā nenosaka un nelemj, kādai jābūt centralizētās varas interesēm atbilstoši "patiesai" antroposofijai.

Konkrētā nepieciešamība rada pagaidu centrus perifērijā un vispiemērotākās metodes šīs nepieciešamības risinājumam. Centrs dzīvo, kamēr vien to vada patiesi impulsi, un izzūd, kad tā laiks ir beidzies. Šādiem perifēriem centriem dzīvību dod garīgā realitāte, nevis ārējās formas, kas stingušā stāvoklī turpina pastāvēt vēl ilgi pēc reālās situācijas – tā vietā, lai izzustu vai mainītos. Šādos perifēros centros garīgais nodoms, kad tas inkarnējas paredzētajam darbam, pats ietērpj sevi fiziskā, sociālā un ekonomiskā apvalkā, bet, izpildījis savu uzdevumu, mirst. Ja ārējā forma tiek uzturēta arī pēc garīgās funkcijas beigām, tajā inkarnējas arimaniska būtne. Tā ir elementāra antroposofisko zināšanu daļa. Baznīcas ir uzskatāms vēsturisks

piemērs. R. Šteiners izveidoja garīgas un sociālas formas (apvalkus jeb ķermeņus), kuras kalpoja viņam un esošajām garīgajām cilvēku vajadzībām; šīm formām bija jāmirst un pēc nāves pilnīgi jātransformējas. Gan Marija Šteinere (*Marie Steiner*), gan Alberts Štefens (*Albert Steffen*) par biedrības un augstskolas substanci un formām to nojauta uzreiz pēc R. Šteinera nāves, taču bailes viņus kavēja rīkoties pareizi.

Perifērijā sāk plūst lieliski jauni mihaeliski impulsi, un to spēks aug ar katru dienu. Nākotnes garīgā un sociālā kustība sākusī veidoties ļoti daudzās vietās, un mēs katrs esam tās plānotājs, īstenotājs un līdzstrādnieks. Arī šeit, Zviedrijā ir daudzsološas jaunās sēklas un dzinumi. Kaut nu cilvēki to sadzirdētu!

Justīnes Saaras tulkojums no angļu valodas.